

Vastaus kirjalliseen kysymykseen sähköverosta maksettavasta arvonlisäverosta

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimittanut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Mauri Peltokankaan /ps näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KKV 836/2020 vp:

Voiko kunnianarvoisa hallitus ajatella poistavansa sähköverosta maksettavan 24 %:n arvonlisäveron eli tuplaveron ja kohtuullistaa edes pienessä määrin kuluttajan sähköstä muutenkin kalliisti maksamaa hintaa osana verotuspohjan tiivistämistä?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Arvonlisäverolain (1501/1993) mukaan veroa suoritetaan periaatteessa kaikesta liiketoiminnan muodossa tapahtuvasta tavaroiden ja palvelujen myynnistä. Lain 73 §:n mukaan myynnistä suoritettavan veron peruste on vastike ilman arvonlisäveron osuutta. Vastikkeella tarkoitetaan myyjän ja ostajan väliseen sopimukseen perustuvaa hintaa, joka sisältää kaikki hinnanlisät. Arvonlisäveron laskentaperuste muodostuu siten siitä korvauksen kokonaismäärästä, jonka ostaja joutuu hankkimastaan tavarasta tai palvelusta myyjälle maksamaan. Arvonlisäveron laskentaperusteeseen sisällytetään myös myyjän tavarasta mahdollisesti suorittamat valmisteverot, mukaan lukien sähköstä sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annetun lain (1260/1996) mukaan kannettava valmistevero. Sama koskee myös muita valmisteveroja, kuten nestemäisten polttoaineiden valmisteveroa, alkoholi- ja alkoholijuomaveroa, tupakkaveroa sekä makeisten, jäätelön ja virvoitusjuomien valmisteveroa.

Arvonlisäverotuksessa sovellettavan veropohjan laajuudesta on säädetty Suomea sitovasti yhteisestä arvonlisäverojärjestelmästä annetussa neuvoston direktiivissä (2006/112/EY). Direktiivin 78 artiklan ensimmäisen kohdan a alakohdassa säädetään tarkemmin, että tavaroiden luovutuksessa veron perusteeseen sisällytetään verot, tullit, tuontimaksut ja muut maksut, lukuun ottamatta itse arvonlisäveroa. Suomen arvonlisäverolakia ei näin ollen voida muuttaa siten, että sähkövero tai muut valmisteverot jätettäisiin veroperusteen ulkopuolelle. Tällainen muutos edellyttäisi arvonlisäverotusta koskevan direktiivin muutosta. Direktiivin muuttaminen on mahdollista vain jäsenvaltioiden yksimielisellä päätöksellä.

Valmisteverojen sulkeminen arvonlisäveron perusteen ulkopuolelle olisi käytännössä erittäin vaikea toteuttaa, koska ne kannetaan yleensä jo tuottajaportaassa. Näin ollen myyjä, joka myy hyödykkeen lopulliselle kuluttajalle, ei yleensä voi tietää, kuinka paljon valmisteveroa kuluttajahintaan sisältyy. Useimpien valmisteverojen erottaminen arvonlisäveron perusteena olevasta hinnasta ei olisi mahdollista. Tämä ongelma koskee myös sähköstä perittävää valmisteveroa etenkin sellaisissa jäsenvaltioissa, joissa vero kannetaan jo tuottajaportaassa tuotetun sähkön määrän perusteella.

Edellä mainituilla perusteilla hallitus ei ole esittämässä muutoksia arvonlisäveron perusteeseen.

Helsinki 30.11.2020

Valtiovarainministeri Matti Vanhanen